

**СТАНОВИЩЕ
по дисертационен труд
за получаване на образователната степен
“ДОКТОР НА НАУКИТЕ”**

Автор на дисертационния труд: Петр Ярош

**Тема на дисертационния труд: УПРАВЛЕНИЕ НА ЕФЕКТИВНОТО РАЗВИТИЕ
НА ТЕРИТОРИАЛНО-СТОПАНСКИТЕ ЗОНИ В ПОЛША**

Становище: проф. д-р Павел Павлов

Основание за настоящата рецензия е Заповед №243 от 5 март 2019 г. на Ректора на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“

1. Актуалност на дисертационния труд

Актуалността на дисертационния труд се определя от важността на разглеждания в него основен проблем – реализирането на ефикасен модел за управление на развитието на териториално-стопанските зонални формирования Special Economic Zones (SEZ). Това налага научното осмисляне от докторанта на въпросите за:

- ✓ необходимостта от задействане на „точки за растеж“, каквито могат да станат специфичните икономически зони на полска територия;
- ✓ максимизирането на получаваните изгоди от различен характер и минимизиране рисковете и заплахите за осигуряване на националната икономическа безопасност, свързани с функционирането на специфичните икономически зони в Полша.

Дисертационният труд на Петр Ярош е интересен и с елементи на иновативност по отношение на теоретичност, емпиричност и практико-приложност. Дисертационния труд е написана на сравнително добър научен език и стил.

2. Степен на познаване състоянието на проблема и творческа интерпретация на литературата

В своето изследване Петр Ярош използва 226 книжни и виртуални източника, 183 от които са на кирилица, сред които монографии, научни статии, учебници и учебни помагала. Около 16% от използваните източници са издадени през и след 2014 година. Библиографската справка дава основание да се заключи, че подбора и обхвата на използваната научна литература са безспорна предпоставка за задълбочено изследване по темата с научен и с научно-приложен характер, но заглавията в приложената библиографска справка не отразяват напълно последните тенденции в научната литература по изследваната проблематика. Същевременно анализът на библиографската справка сочи, че използваните и цитирани в дисертацията източници представят развитието на специфичните икономически зони в глобален аспект.

3. Кратка аналитична характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд на докторанта Петр Ярош е с обем 376 стр. Структуриран е съобразно изискванията за дисертационно изследване и съдържа въведение, четири глави, заключение, библиография, приложения с таблици. Не са ми представени доказателства, че резултатите от изследването са докладвани на различни научни конференции, семинари и кръгли маси.

Съдържанието на всяка от главите е разпределено в отделни параграфи.

По проблемите, третирани в дисертационния труд са представени публикации в научни издания в Полша и чужбина – 3 монографии, 3 публикации в международни научни издания и 29 публикации в други издания и конференции.

4. Обобщение на силните страни на дисертационния труд

Най-съществените преимущества на дисертационния труд са:

- ✓ Дисертационният труд е свързан с актуална и значима от научно естество проблематика.
- ✓ В структурно отношение в голяма степен изискванията по отношение структурирането на дисертационен труд с обоснована актуалност, обект и предмет на изследване, цел, задачи и изследователска методология.
- ✓ Дисертацията е базирана на широк обем изследвани научни източници.
- ✓ Докторантът демонстрира изследователски умения - познава предимно теоретичната материя по темата, прави успешен опит за откряване на научни и практико-приложни проблеми по изследваната тематика.
- ✓ Всяка от главите логично завършва с изводи и обобщения.
- ✓ Предложена е комплексна методика за оценка ефективността на функциониране на специфичните икономически зони.
- ✓ Разработена е схема на оценка ефективността на модела за управлението им.
- ✓ Изследваната проблематика е интерпретирана през основната парадигма на стратегическото управление.

5. Препоръки и бележки

По дисертационния труд бих направил следните **препоръки и бележки**:

- ✓ Наложително е по-ясно заявяване на научните приноси на представеното изследване.
- ✓ С оглед постигането на по-широк обхват на изследването, авторът се е разпрострял върху доста проблеми, понятия и методи, с което на моменти се губи акцентът на заложените във въведението цел и задачи на изследването.
- ✓ Библиографската справка следва да бъде по-актуална.
- ✓ Дисертационният труд няма осезаем практико-приложен характер. Не е ясно дали е апробиран предложения за практическо прилагане модел за формиране на стратегически решения за развитието на специфичните икономически зони въз основа на бенчмаркинг.

6. Приноси на докторанта

Представеният за становище дисертационен труд намирам за завършен. Видно е, че Петър Ярош е изследвал актуална тематика, която се нуждае от цялостно проучване, синтез и анализ.

Приемам изведените приноси с определена редакция, като считам, че в представения дисертационен труд, основните научни и научно-приложни приноси могат да се групират както следва:

- ✓ обогатяване, конкретизиране и прецизиране на съществуващи научни знания;
- ✓ приложение на съществуващи методи за решение на конкретен проблем с формулирани изводи и препоръки за практиката;
- ✓ генериране на нови методи за изследване на разглеждания научен проблем.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Като имам предвид актуалността на разглежданата тематика, направения теоретичен обзор и анализираната библиография, считам, че дисертационният труд на Петър Ярош има елементи на научна новост, поради което може да му бъде присъдена научна степен „доктор на науките“ по докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство“ в ПН 3.7 „Администрация и управление“.

Варна, 18 март 2019 г.

Изготвил становището:.....

/проф. д-р Павел Павлов/